

2009 YILI ÜÇAĞIZLI MAĞARASI KAZISI KAPANIŞ RAPORU

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 29.06.2009 tarih ve 123407 sayılı izinleriyle Hatay İli, Samandağ İlçesi, Üçağızlı Mağarası'nda başkanlığım altında gerçekleştirilen kazı çalışmaları, 15.07.2009 tarihinde başlamış ve kazı 21.08.2009 günü sona ermiştir.

Kazıda Bakanlık Temsilcisi olarak Aydın Müzesi Müdürlüğü'nden Uzman Bahtiyar Rıza Nuğral görev alırken, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Antropoloji Bölümü'nden Doç.Dr. İsmail Özer, Doç.Dr. Mehmet Sağır, Araştırma görevlisi İsmail Baykara, Yener Bektaş, Coğrafya Bölümü'nden Doç.Dr. Uğur Doğan, Cumhuriyet Üniversitesi, Antropoloji Bölümü'nden Doç.Dr. Ayşen Açıkkol, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Antropoloji Bölümü'nden Araştırma görevlileri Hakan Yılmaz, Derya Baykara ve Asuman Çırak, Antropoloji Bölümü öğrencileri Sercan Acar, Nihan Balşık, Müge Demirsu, Eda İlhan, Hakan Mutlu, Merve Gümrükçü, Gonca Gül, Didem Öztürker, Elçin Uysal, Çiçek Kaya, Özge Can Yarma, Kardelen Köylü, Arzu Yıldırım, Esra Tuncer, Tuba Bozbiyık, Duygu Akça, Çağrı Ulutürk, Birce Balcıoğlu, Hande Tanrıvermiş, Yeter Çetin, Ayşegül Özdemir, Ayça Karatufan, Pervin Özkara, Bekir Yiğitbaşı, Zafer Tuncer ve Derya Yapcacak kazıya katılmışlardır.

Üçağızlı Mağarası, Samandağ ilçesinin yaklaşık olarak 12 km güneyinde ve deniz kıyısında yer almaktadır. Bu alandaki kazı çalışmalarımız 1997 yılında başlatılmış ve 2000 yılından beri de Bakanlar Kurulu Kazısı olarak sürdürülmektedir. 2009 yılındaki kazı çalışmalarımız önceki yıllarda olduğu gibi mağaradaki tüm açmalarda temizlik işlemleri ve açmalara grid sisteminin oturtulmasıyla başlamış ve tüm açmalar kazıya hazır hale getirilmiştir.

2009 yılı kazı çalışmaları, planlandığı üzere mağaranın kuzey ucundaki açmalarda yoğunlaştırılmıştır. 1x1 m.'lik açmalar 50 cm'lik plankareler halinde ve tabakalar takip edilerek kazılmaktadır. Bu yılki kazı çalışmalarında total station cihazı yardımıyla açmalar koordinat düzlemine göre kaydedilmiştir. Böylece her buluntunun coğrafi konumu belirlenerek, bunlara ilişkin verilerin daha sağlıklı işlenebilmesi ve daha detaylı çalışmalar yapılması mümkün olmuştur. Elde edilen bulgular dönem insanların davranışlarının daha iyi

anlaşılabilmesine de olanak sağlayacaktır. Bu sezon yeni sisteme göre kazılmaya kazılan plankareler şöyledir: A3a, A3b, A4c, A4d, B3a, B3b, B3c, B3d, B4a, B4b, B4c, B4d, C3a, C3b, C3c, C3d, C4a, C4b, C4c, C4d, D3a, D3c, D4a, D4c, F7a.

Bu yıl kazılan açmalar geçen yıllarda kazılmaya başlanılan ve derinleştirme çalışmaları gerçekleştirilen açmalardır. Kazı sırasında ele geçirilen insitu buluntulara ilaveten, kazıdan çıkarılan tüm topraklar elekler yardımıyla seçilmiş ve içerisindeki tüm işlenmiş taş ve kemik buluntular toplanmıştır. Bu yılki kazı çalışmalarında da geçen sezonlarda olduğu gibi oldukça fazla sayıda dilgi, yonga, ön kazıyıcılar, çeşitli tip ve boyutlarda çekirdek ve uçlar, süslenme ve beslenme amaçlı kullanılmış denizel ve karasal yumuşakçalara ait kabuklar bulunmuştur. Ayrıca, dönem insanları tarafından avlanarak tüketilen karaca, kızıl geyik, alageyik, yaban keçisi, yaban sığırtı, yaban domuzu, çeşitli etçiller ve kemirgenlere ait kemik, boynuz ve diş parçaları da bu seneki buluntular arasında yer almaktadır. Tüm buluntular konaklama merkezine getirilmiş ve günlük olarak temizlenmeye ve tasnif edilmeye çalışılmıştır. Buluntuların tasnif ve bilimsel çalışmalarının gerçekleştirilmesi amacıyla Hatay Arkeoloji Müzesi Müdürlüğü'nün izinleriyle Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Paleoantropoloji Laboratuvarına götürülmek üzere teslim alınmıştır.

Mağaradaki kazı çalışmalarının bitiminin ardından kültür tabakalarının korunması amacıyla açmalar naylon örtü ile kapatıldıktan sonra üzerleri bir miktar toprak ile örtülerek koruma altına alınmıştır. Kuzey bölümünde yoğun bir şekilde buluntular ele geçirilen mağaradaki kazı çalışmalarına 2010 yılında da devam edilmesi ve planlanmaktadır.